

**ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ГЕРОЇВ КРУТ ПРИВАТНОГО
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо забезпечення самостійної роботи студентів
з дисципліни
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В
МЕНЕДЖМЕНТІ»
(для магістрів)

Чернігів – 2019

Підготовлено доцентом кафедри управління персоналом, економіки праці та публічного управління С.Г. Суворовою

Затверджено на засіданні кафедри управління персоналом, економіки праці та публічного управління (протокол № 1 від 29.08.19 р.).

Схвалено Вченою радою Чернігівського інституту МАУП (протокол № 2 від 30 вересня 2019).

Суворова С.Г. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в менеджменті» (для магістрів). — Чернігів: ЧІ МАУП, 2019. – 21 с.

Навчально-методична розробка містить пояснювальну записку тематичний план вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в менеджменті», методичні вказівки для самостійного вивчення кожної теми, контрольні запитання, теми рекомендованих контрольних робіт, теми рефератів, питання для самоконтролю, список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом
(МАУП), 2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в менеджменті» розроблена для студентів, які навчаються за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» освітньої програми «Адміністративний менеджмент».

Метою курсу «Методологія та організація наукових досліджень в менеджменті» є формування системи знань про науку, відомостей про стан сучасної науки, розуміння процесу наукової діяльності, оволодіння методологічними та методичними основами наукового дослідження, зокрема, в сфері менеджменту. Оволодіння програмою курсу сприяє виконанню студентами завдань з інших дисциплін, які передбачають наукові дослідження, узагальнення теоретичного матеріалу і розробку практичних рекомендацій щодо застосування результатів наукового дослідження. Матеріал курсу допоможе при аналізі інформаційних джерел, підготовці курсових і дипломних робіт, статей, доповідей на науково-практичних конференціях.

Завдання навчальної дисципліни:

- вивчення теорії та методологічних засад наукових досліджень;
- формування у студентів практичних навичок і вмінь щодо дослідницького процесу;
- формування професійних здібностей, спрямованих на вирішення наукових проблем.

В результаті вивчення курсу здобувачі повинні:

знати:

- понятійно-категоріальний апарат методології і методів досліджень у менеджменті;
- норми методології і методів досліджень у менеджменті;
- основні етапи планування наукового дослідження у менеджменті;
- основні нормативні документи, що регламентують методологію і методи досліджень у менеджменті;
- нормативно-правові документи регулювання наукової діяльності;
- нормами наукового товариства;
- моральні норми індивідуальної та колективної наукової діяльності

уміти:

- використовувати знання, вміння та навички для окреслення теоретичних і практичних завдань менеджменту й планувати, організовувати, реалізовувати, презентувати відповідні наукові дослідження;
- розуміти особливості і структуру наукового знання, історичних етапів розвитку науки, новітніх тенденцій становлення наукової думки в світі;
- застосовувати методи емпіричного і теоретичного дослідження в менеджменті;

- організовувати та проводити дослідження, використовуючи сучасну методологію та інформаційні технології;
- застосовувати одержані теоретичні знання щодо менеджменту для формулювання практичних адресних рекомендацій і пропозицій;
- формувати уявлення про моральні цінності дослідника;
- розвивати здатність висловлювати своє судження про роль і значущість моральних цінностей у процесі проведення наукового дослідження;
- формувати вміння аналізувати мотиви та вчинки наукових працівників;
- виховувати самостійність, волю, моральність.

Міжпредметні зв'язки: менеджмент, економічна теорія, філософія, управління трудовим потенціалом, управління персоналом, організація праці, мотивація персоналу, організація праці, аудит персоналу тощо.

Підсумковий контроль з даної дисципліни проводиться у формі заліку.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

дисципліни

«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В МЕНЕДЖМЕНТІ»

№ з/п	Назва змістовної теми
Змістовий модуль 1. Сутність науки та її інституційні характеристики	
Тема 1.	Структура науки як системи
Тема 2.	Специфіка науково-дослідницької діяльності
Тема 3.	Наукове знання
Тема 4.	Галузева структура сучасної науки
Тема 5.	Тенденції розвитку науки
Змістовий модуль 2. Процес наукового дослідження	
Тема 6.	Структура основні різновиди та етапи наукового дослідження
Тема 7.	Програма наукового дослідження у менеджменті
Тема 8.	Науковий факт і його роль у дослідженні. Наукове описання об'єкту
Тема 9.	Наукове доведення і аргументація. Наукові ідеї. Відкриття

Тема 10.	Узагальнення і теоретизування
Змістовий модуль 3. Методологія науки	
Тема 11.	Наукові підходи, які застосовуються в менеджменті
Змістовий модуль 4. Методи наукових досліджень	
Тема 12.	Сутність та класифікація методів дослідження
Тема 13.	Методи теоретичних досліджень
Тема 14.	Методи презентації результатів досліджень
Змістовий модуль 5. Особистість вченого та наукова творчість	
Тема 15.	Навички наукової діяльності та їх розвиток
Тема 16.	Цінності, етика та соціальна відповідальність вченого
Змістовий модуль 6. Якість наукового дослідження	
Тема 17.	Вдосконалення управління науковим знанням
Тема 18.	Активізація впровадження результатів наукових досліджень у сфері менеджменту
Всього годин: 150	

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для самостійного вивчення кожної теми

Змістовий модуль 1. Сутність науки та її інституційні характеристики

Тема 1. Структура науки як системи

1. Наука як об'єкт наукової рефлексії. Характеристика філософії, соціології, психології науки та наукознавства
2. Історичні умови виникнення науки. Характеристика основних етапів становлення та розвитку науки
3. Сутність науково-технічної революції
4. Наука як складна інституціональна система, яка поєднує соціальні групи людей, які професійно займаються науковими дослідженнями; соціальні організації, орієнтовані на виробництво знання; норми, правила, стандарти діяльності наукових робітників; наукові дисципліни; міждисциплінарні поєднання вчених

5. Структура науки як системи, яка поєднує соціальну, емпірико-теоретичну, методолого-інструментальну та інформаційно-комунікативну підсистеми
6. Системні характеристики науки
7. Соціальні функції науки
8. Гносеологічні функції науки

Література [1, 4, 5, 15, 27, 44, 47, 64, 71]

Контрольні запитання:

1. Чи обмежені підвалини наукового пізнання суто філософськими засадами?
2. Чи складають ідеали і норми наукового дослідження ядро стилю наукового мислення?
3. Чи пов'язані між собою стиль наукового мислення і наукова картина світу певної історичної епохи?
4. Чи змінились за час існування науки Нового часу її вихідні цінності?

Тема 2. Специфіка науково-дослідницької діяльності

1. Поняття наукової діяльності
2. Специфіка науки у порівнянні з предметно-практичною діяльністю, міфологією, релігією, мистецтвом, ідеологією, технікою
3. Основні види наукових досліджень

Література [1, 8, 15, 22, 25, 35, 44, 47, 52, 54, 58, 64]

Контрольні запитання:

1. Чи відбувається під час глобальної наукової революції зміна системи засад науки?
2. Чи пов'язана глобальна наукова революція зі зміною типу наукової раціональності?
3. Чи пов'язана сучасна глобальна наукова революція зі становленням нелінійного природознавства?
4. Які існують види наукових досліджень?

Тема 3. Наукове знання

1. Поняття наукового знання як сукупності ідей людини з теоретичного оволодіння предметом
2. Класифікація наукового знання
3. Характеристика основних видів знання
4. Функції знання
5. Дисфункціональність науки
6. Підходи до моделювання знання

Література [3, 6, 7, 8, 15, 18-20, 25, 32, 38, 40, 44, 47, 52-54, 59, 64, 66, 71]

Контрольні запитання:

1. Що являє собою наукове знання?
2. Яка існує класифікація наукового знання?
3. Що таке дисфункціональність науки та які її наслідки?

Тема 4. Галузева структура сучасної науки

1. Історична генеза класифікації наук: стародавні філософи, Ф.Бекон, Г. Спенсер, Ф.Енгельс
2. Сучасні класифікації наук: класифікація наук ЮНЕСКО, країнах ЄС, Україні
3. Галузева структура науки та проблеми міжгалузевих досліджень
4. Світові тенденції розвитку галузевої структури науки
Література [1, 14, 18, 19, 25, 44, 47, 48, 52, 56, 64, 66, 67]

Контрольні запитання:

1. Які існують схожі ознаки сучасної класифікації наук країн ЄС та України?
2. Що представляють собою міжгалузеві дослідження?
3. Які існують основні напрями розвитку науки в сучасному світі?

Тема 5. Тенденції розвитку науки

1. Основні концепції зародження науки
2. Історичні етапи становлення та розвитку науки
3. Науково-технічна революція
4. Процес інституціоналізації науки
5. Основні тенденції розвитку сучасної науки
6. Основні проблеми пострадянської науки в Україні та шляхи їх розв'язання
Література [1, 5, 10, 15, 18-20, 27, 32, 44, 47, 48, 56, 64, 66, 67, 68]

Контрольні запитання:

1. Який вплив здійснила науково-технічна революція на розвиток науки?
2. Назвіть основні історичні етапи виникнення та розвитку наукових знань
3. Які існують особливості розвитку науки в інформаційному суспільстві?
4. Які існують основні проблеми розвитку науки в Україні?

Змістовий модуль 2. Процес наукового дослідження

Тема 6. Структура, основні різновиди та етапи наукового дослідження

1. Загальна структура наукового дослідження
2. Суб'єкт, об'єкт та предметне поле дослідження
3. Проблема та актуалізація предметності
4. Соціальні та гносеологічні умови наукового дослідження
5. Роль методології та методів в науковому дослідженні

6. Типологія наукових досліджень та елементів структури наукового дослідження
7. Характеристика основних етапів наукового дослідження
Література [3, 4, 6, 7, 11, 17-19, 30, 31, 34, 40, 42, 44, 47, 52, 55, 63, 72, 73]

Контрольні запитання:

1. Яку структуру має наукове дослідження?
2. Що являє собою методологія наукових досліджень та яку роль вона виконує?
3. Які існують типи наукових досліджень в Україні?

Тема 7. Програма наукового дослідження у менеджменті

1. Поняття та структура програми наукового дослідження
2. Актуальність наукового дослідження
3. Формулювання проблеми дослідження
4. Цілі та завдання дослідження
5. Об'єкт і предмет дослідження
6. Емпірична база дослідження
7. Гіпотези в дослідженні і їх перевірка
8. Висновки і рекомендації за наслідками досліджень
Література [6, 7, 18, 19, 30, 34, 40, 42, 44, 47, 52, 55, 63, 72, 73]

Контрольні запитання:

1. Яку структуру має програма наукового дослідження?
2. Що таке об'єкт та предмет наукового дослідження?
3. Які існують шляхи формування гіпотези у науковому дослідженні?

Тема 8. Науковий факт і його роль у дослідженні. Наукове описання об'єкту

1. Поняття наукового факту. Факт дійсності та факт науки
2. Характеристики наукового факту
3. Складові структури факту: матеріально-предметна, перцептивна, лінгвістична, гносеологічна. Факти в класичній та посткласичній науці
4. Класифікація фактів
5. Сутність наукового опису об'єкта
6. Основні проблеми опису
Література [26, 27, 40, 42, 44, 47, 63, 72, 73]

Контрольні запитання:

1. Охарактеризуйте лінгвістичну складову структури факту
2. Яка існує класифікація фактів?
3. Яку роль виконують факти у науковому дослідженні?

Тема 9. Наукове доведення і аргументація. Наукові ідеї. Відкриття

1. Сутність доведення як міркування, яке встановлює істину твердження шляхом використання інших істинних тверджень
2. Структура наукового доведення
3. Поняття "аргумент", "теза", "довід", "демонстрація"
4. Сутність наукової ідеї та її функції
5. Генерування нових ідей
6. Фактори що сприяють появі нових ідей або гальмують їх появу
7. Поняття наукового відкриття
8. Типологія наукових відкриттів
9. Особливості процесу пізнання, що веде до відкриття

Література [5, 8-10, 18, 19, 32, 35, 44, 45, 47, 63, 72, 73]

Контрольні запитання:

1. Яку структуру має наукове доведення?
2. Які основні функції в науковому дослідженні виконує ідея?
3. Який результат для науки має генерування ідей?

Тема 10. Узагальнення і теоретизування

1. Поняття узагальнення
2. Аналітичні та синтетичні узагальнення
3. Поняття теорії, її структура: синтезуючий принцип, понятійний апарат, закономірності
4. Функції теорії
5. Класифікація теорій. Поняття концепції
6. Теоретизування та її структура

Література [18, 19, 38, 44, 45, 47, 59, 71]

Контрольні запитання:

1. Узагальнення як теоретичний метод наукового дослідження
2. Які функції виконує теорія?
3. Що таке концепція?

Змістовий модуль 3. Методологія науки

Тема 11. Наукові підходи, які застосовуються у менеджменті

1. Підхід як методологічний комплекс парадигмальних, синтагматичних та прагматичних структур та механізмів
2. Характеристика основних наукових підходів

Література [3, 5, 14, 16, 18, 19, 27, 29, 37, 40, 43-45, 47, 48, 63, 71-73]

Контрольні запитання:

1. Підхід як складова категоріального апарату науки
2. Які основні наукові підходи застосовуються у менеджменті?

Змістовий модуль 4. Методи наукових досліджень

Тема 12. Сутність та класифікація методів дослідження

1. Поняття методу наукового дослідження
2. Ознаки наукового методу
3. Класифікація методів дослідження
4. Обґрунтування методів досліджень
5. Формування та засвоєння нових методів наукових досліджень

Література [2-4, 11, 16-18, 21, 22, 29, 37, 40, 42, 44, 45, 47, 48, 53-55, 63, 67, 72, 73]

Контрольні запитання:

1. Що таке метод наукового дослідження?
2. Які існують види наукових методів?
3. Характеристика інноваційних методів наукового дослідження

Тема 13. Методи теоретичних досліджень

1. Аналіз і синтез. Структура методу аналізу
2. Єдність аналізу та синтезу в науковому дослідженні
3. Діалектична і формальна логіка
4. Індукція і дедукція
5. Якісний і кількісний аналіз
6. Моделювання

Література [14, 18, 19, 38, 40, 42-45, 47, 53, 59, 63, 72, 73]

Контрольні запитання:

1. Охарактеризуйте методи теоретичних досліджень
2. Чи є аналіз та синтез базовими методами наукового дослідження?
3. Наведіть приклад застосування методу індукції в науковому дослідженні
4. Наведіть приклад застосування методу дедукції в науковому дослідженні

Тема 14. Методи презентації результатів досліджень

1. Форми наукової комунікації
2. Наукові семінари та конференції
3. Технології презентації текстів
4. Виступ і доповідь на науковій конференції
5. Наукова дискусія та її специфіка
6. Публічний захист дисертації

Література [33, 35, 44, 45, 47, 49, 63, 74]

Контрольні запитання:

1. Розкрийте форми наукової комунікації в сучасній науці
2. Які існують технології презентації текстів?
3. Що таке дисертація та які існують правила її захисту?

Змістовий модуль 5. Особистість вченого та наукова творчість

Тема 15. Навички наукової діяльності та їх розвиток

1. Професійні якості вченого
2. Напрямки розвитку спроможності до інтелектуальної діяльності
3. Володіння науковим інструментарієм
4. Спроможність до навчання та самонавчання
5. Розвиток аналізаторів дослідника
6. Наукова організація дослідницької діяльності
7. Планування щоденної роботи

Література [1, 14, 15, 27, 33, 35, 44, 45, 47, 57, 62, 65]

Контрольні запитання:

1. Які існують критерії визначення професійних якостей вченого?
2. Що являє собою науковий інструментарій?
3. Перерахуйте основні положення наукової організації дослідницької роботи

Тема 16. Цінності, етика та соціальна відповідальність вченого

1. Поняття цінностей та їх функції
2. Класифікація цінностей
3. Характеристика наукових цінностей
4. Зміни цінностей системи науки
5. Етика науки. Полярні імперативи Р. Мертона
6. Принципи етики вченого
7. Соціальна відповідальність вченого

Література [1, 3, 5, 27, 33, 35, 44, 45, 47, 49, 52, 60, 70]

Контрольні запитання:

1. Які цінності властиві сучасній науці?
2. Чи відбулася переоцінка цінностей в сучасній науці?
3. Яка існує соціальна відповідальність вченого в сучасному світі?

Змістовний модуль 6. Якість наукового дослідження

Тема 17. Вдосконалення управління науковим знанням

1. Поняття суспільство, знання

2. Управління науковим знанням
3. Основні школи управління знанням
4. Проблеми управління знанням
Література [8-10, 25, 44, 45, 47, 61, 66]

Контрольні запитання:

1. Розкрийте суть інформаційного суспільства
2. Які існують проблеми управління науковим знанням в сучасній науці?

Тема 18. Активізація впровадження результатів наукових досліджень у сфері менеджменту

1. Основні напрямки впровадження результатів наукових досліджень
2. Засоби підвищення ефективності впровадження досягнень науки
Література [1, 4, 8-10, 15, 25, 31, 44, 45, 47, 54, 61, 66, 70]

Контрольні запитання:

1. Які існують особливості впровадження результатів наукових досліджень у сфері менеджменту?
2. Які існують показники оцінки ефективності результатів наукових досліджень та їх впровадження в практичну діяльність?

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота є формою самостійної роботи студента, метою якої є поглиблення та засвоєння знань з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в менеджменті».

Варіант контрольної роботи студент визначає за останньою цифрою номера своєї залікової книжки (див. таблицю).

Остання цифра номера залікової книжки студента	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
Номер варіанту контрольної роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Структура і зміст теми контрольної роботи визначаються програмою курсу, що зумовлює таку послідовність роботи:

- вибір варіанту, що містить два теоретичних завдання;
- ознайомлення з рекомендованою літературою;
- написання та оформлення роботи.

При написанні роботи та її оформленні варто керуватися такими вимогами:

- обґрунтування вибраної теми;
- опрацювання відповідної літератури;
- наявність авторського розділу;
- наявність списку використаної літератури.

Контрольну роботу студент виконує у вигляді реферату. У теоретичних

питаннях цитати та статистичні матеріали слід обов'язково супроводжувати посиланнями на джерела інформації, які мають бути відображені у списку використаної літератури. Посилання на інформаційні джерела необхідно подавати у тексті контрольної роботи у квадратних дужках, наприклад [17, с. 24], 17 – це порядковий номер джерела у списку літератури, а 24 – сторінка із вказаного джерела.

Контрольна робота має складатися із вступу (актуальність проблеми, мета, завдання), основної частини (визначення проблеми та послідовне її розкриття), висновків та списку використаної літератури. Загальний обсяг роботи – до 25 машинописних сторінки формату А4 з 14 шрифтом та інтервалом 1,5, із полями (верхнє/нижнє – 2,5 см, ліве – 3 см, праве – 1,5 см.).

Слід мати на увазі, що головною вимогою до контрольної роботи є розкриття суті питань, а не кількість сторінок.

В кінці роботи студент ставить підпис та дату закінчення виконання контрольної роботи.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Абстрагування та узагальнення в менеджменті
2. Розрахунок ефективності науково-дослідних розробок

Варіант 2

1. Використання економіко-математичних методів дослідження в менеджменті
2. Законодавство в сфері науки

Варіант 3.

1. Етапи пізнання об'єктивної дійсності
2. Евристичні прийоми і методи активізації творчої праці

Варіант 4.

1. Діалектична і формальна логіка
2. Оформлення результатів науково-дослідних розробок

Варіант 5.

1. Індукція та дедукція в менеджменті
2. Закони науки як істинні знання

Варіант 6.

1. Значення гіпотез в розвитку науки
2. Практика та перевірка теоретичних висновків

Варіант 7.

1. Обмеженість можливостей реалізації наукових результатів у виробництво
2. Проблеми вузівської науки України

Варіант 8.

1. Наукові ідеї в економічних науках
2. Огляд наукового потенціалу України, області

Варіант 9.

1. Актуальність наукових досліджень в менеджменті
2. Розвиток науково-технічної творчості в Україні (регіоні)

Варіант 10.

1. Основні напрями і методи наукових досліджень
2. Види наукових робіт і публікацій, їх функції і особливості

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Наукова діяльність. Види наукової діяльності
2. Історичні етапи науки
3. Розвиток науки у ХІХ столітті
4. Наука ХХ століття і початку ХХІ століття: характерні особливості
5. Види та ознаки наукового дослідження
6. Теоретичні та методологічні принципи науки
7. Наукова ідея, науковий принцип. Наукові поняття та гіпотези
8. Методологія наукового дослідження
9. Фундаментальні наукові дослідження
10. Прикладні наукові дослідження
11. Філософські методи та їх роль у науковому пізнанні
12. Загальнонаукові методи дослідження
13. Організація наукової діяльності в Україні
14. Застосування дедуктивного та індуктивного методів
15. Метод системного аналізу
16. Процеси наукового дослідження. Загальна характеристика
17. Формулювання теми наукового дослідження
18. Постановка проблеми наукового дослідження
19. Визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження
20. Виявлення і ознайомлення з основними літературними та архівними джерелами
21. Методологія теоретичних досліджень
22. Бібліографічний апарат наукових досліджень
23. Наукова інформація та способи її пошуку
24. Реферат як форма навчальної й науково-дослідної роботи
25. Етап роботи над курсовою (кваліфікаційною) роботою
26. Робота над текстом курсової (кваліфікаційної) роботи

27. Оформлення курсової й кваліфікаційної робіт
28. Підготовка до захисту й захист курсових і кваліфікаційних робіт
29. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Сутність науки та її інституційні характеристики
2. Системні характеристики науки, її структура як системи
3. Характеристика проблем основних складових науки
4. Соціальні функції науки
5. Основні етапи становлення та розвитку науки
6. Поняття та особливості дослідницької діяльності як складного виду інтелектуальної діяльності
7. Специфіка науки у порівнянні з предметно-практичною діяльністю, міфологією, релігією, мистецтвом, ідеологією, технікою
8. Основні види наукових досліджень: фундаментальні, прикладні та розробки
9. Поняття та структура програми наукового дослідження
10. Формулювання проблеми дослідження
11. Цілі та завдання дослідження
12. Об'єкт і предмет дослідження
13. Емпірична база дослідження
14. Гіпотези в дослідженні і їх перевірка
15. Обґрунтування методів отримання та аналізу інформації
16. Висновки і рекомендації за наслідками досліджень
17. Наукове знання
18. Галузева структура сучасної науки
19. Тенденції розвитку сучасної науки
20. Процес наукового дослідження
21. Структура основні різновиди та етапи наукового дослідження
22. Науковий факт і його роль у дослідженні
23. Наукове доведення і аргументація
24. Наукові ідеї та відкриття
25. Узагальнення і теоретизування
26. Методологія як інтегральна система знань регулятивно-діяльної природи
27. Структура наукової методології
28. Характеристика основних різновидів методології
29. Тенденції методологічного розвитку науки
30. Принципи наукового дослідження та їхня роль у пізнавальному процесі
31. Характеристика основних принципів пізнання

32. Характеристика основних наукових підходів
33. Методи наукового дослідження
34. Методологічна роль теорій
35. Ідеал об'єктивності науки
36. Парадигми та їхня роль у пізнанні
37. Наукові підходи
38. Сутність та класифікація методів дослідження
39. Методи емпіричних досліджень
40. Методи теоретичних досліджень
41. Методи аналізу наукової інформації
42. Методи презентації результатів досліджень
43. Специфіка методу емпіричного дослідження
44. Спостереження і його можливості
45. Вимірювання в науковому дослідженні
46. Метод класифікацій
47. Вибірковий метод
48. Опитувальні методи
49. Тестування як метод дослідження
50. Метод фокус-груп
51. Метод експертних оцінок
52. Експериментальний метод
53. Метод аналізу документів
54. Аналіз і синтез
55. Структура методу аналізу
56. Єдність аналізу та синтезу в науковому дослідженні
57. Специфіка аналітики в державному управлінні
58. Діалектична і формальна логіка
59. Індукція і дедукція
60. Якісний і кількісний аналіз
61. Моделювання
62. Узагальнення і теоретизування
63. Наукова інформація та її характеристики
64. Робота над літературними джерелами
65. Аналіз і обробка первинної інформації
66. Інтерпретація наукових даних
67. Математичне забезпечення наукового дослідження
68. Використання Інтернет-ресурсів
69. Форми наукової комунікації
70. Наукові семінари та конференції

71. Технології презентації текстів
72. Виступ та доповідь на науковій конференції
73. Наукова дискусія та її специфіка
74. Публічний захист дисертації
75. Характеристика особистості вченого
76. Внутрішня та зовнішня структура вченого
77. Статуси та ролі, що виконують вчені
78. Типологія вчених, характеристика основних типів вчених
79. Професійні компетенції вчених
80. Наукові співтовариства як сфера реалізації вченого
81. Наукові школи, їх ознаки, типи та функції
82. Навички наукової діяльності та їх розвиток
83. Цінності, етика та соціальна відповідальність вченого
84. Технології наукової творчості
85. Поняття якості наукового дослідження
86. Основні напрямки удосконалення наукових досліджень
87. Правові та етичні засади регуляції наукових досліджень
88. Наукова новизна. Плагіат і його ознаки
89. Вдосконалення управління науковим знанням
90. Активізація впровадження результатів наукових досліджень

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Бабосов Е.М.* Социология науки / Е.М.Бабосов. – Минск: "Харвест", 2009. – 224 с.
2. *Беляев А.А., Коротков Э.М.* Системология / А.А.Беляев, Э.М. Коротков . – М.: ИНФРА-М, 2015. Э.М. 182 с.
3. *Берков В.Ф.* Философия и методология науки: Учеб. Пособие / В.Ф.Берков. – М.: Новое знание, 2014. – 336 с.
4. *Білуха М.Т.* Методологія наукових досліджень: Підручник / М.Т.Білуха. – К.: АБУ, 2012. – 480 с.
5. *Вернадский В.И.* Труды по всеобщей истории науки / В.И.Вернадский. –М.: Наука, 1988. –224 с.
6. *Єріна, А.М.* Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / А.М.Єріна, В.Б.Хахожай, Д.Л.Єрін. –Київ: Центр навчальної літератури, 2014. –212 с.
7. *Законодавство Україниу сфері інтелектуальної власності (Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти / Упор. М.М.Шевченко, Б.Г.Чижевський, С.В.Семенюк, Г.О.Андрюшук. –К.: Парламентське видавництво, 2013. –704 с.*

8. *Законодавство України* у сфері наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності (Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти / Упор. М.М.Шевченко, Б.Г.Чижевський, С.В.Семенюк, Г.О.Андрюшук. – К.: Парламентське видавництво, 2013. –400 с.
9. *Канке В.А.* Основные философские направления и концепции науки: Учеб. Пособие / В.А.Канке. – М.: Логос, 2014. –328.
10. *Князева Е.Н.* Основания синергетики. Режимы с обострением, самоорганизация, темпомиры / Е.Н.Князева, С.П.Курдюмов. – Спб.: Алетейя, 2002. –414 с.
11. *Ковальчук В.В.* Основи наукових досліджень: Навчальний посібник / В.В.Ковальчук, Л.М. Моїсеев. -2-е видання, перероблене і доповнене. – К.: ВД „Професіонал”, 2015. – 216 с.
12. *Кохановский В.П.* Философия и методология науки: Учебник для высших учебных заведений / В.П. Кохановский. – Ростов н/Д.: "Феникс", 2010. –576 с.
13. *Кохановский В.П.* Философия науки в вопросах и ответах: Учебное пособие для аспирантов/ В.П. Кохановский, Т.Г.Лешкевич, Т.П.Матяш, Т.Б.Фахти. – Ростов н/Д: "Феникс", 2016. –352.
14. *Кун Т.* Структура научных революций. Перевод с англ./ Т.Кун; Сост. В.Ю. Кузнецов. – М.: ООО „Издательство АСТ”, 2013. –605 с.
15. *Лесечко М.Д.* Основи системного підходу: теорія, методологія, практика. Навчальний посібник / М.Д.Лесечко. –Львів, ЛРІДУ УАДУ, 2012. –300 с.
16. *Лудченко А.А.* Основы научных исследований: учебное пособие / А.А.Лудченко, Я.А.Лудченко, Т.А.Примак. – К.: О-во „Знание”, КОО, 2017. –114 с.
17. *Майборода В.* Основні вимоги до підготовки рукопису дисертації / В. Майборода, // Вісник Української Академії державного управління при Президентові України. – К.: 2012. – № 3. – С. 343 – 352.
18. *Майборода В., Майборода С.* Характерні недоліки дисертаційних робіт/ В. Майборода, С.Майборода //Вісник Української Академії державного управління при Президентові України. – К.: 2012. – № 2. – С. 374 – 376.
19. *Маліцький Б.А.* Прикладне наукознавство / Б.А.Маліцький. – К.: Феникс, 2013. – 2007. – 464 с.
20. *Мелков Ю.А.* Факт в постнеклассической науке / Ю.А.Мелков. – К.: Издатель ПАРАПАН, 2014. – 224 с.
21. *Мелков Ю.А.* Человекомерность постнеклассической науки: Монография / Ю.А.Мелков. – К.: Издатель ПАРАПАН, 2014. – 254 с.
22. *Наука України* у світовому і інформаційному просторі / НАН України. – Вип. 7. –К.: Академперіодика, 2013. –116 с.
23. *Нижник Н.Р., Машков О.А.* Системний підхід в організації державного управління: Навчальний посібник/ Н.Р.Нижник, О.А.Машков. – К.: Видавництво УАДУ, 2018. –160 с.

24. *Пілющенко В.Л.* Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: Навчальний посібник / В.Л.Пілющенко, І.В.Шкрабак, Е.І.Словенко. – Київ: Дібра, 2004. –344 с.
25. *Поппер К.Р.* Предположения и опровержения: Рост научного знания: Пер. С англ. / К.Р. Поппер. – ООО „Издательство АСТ” ЗАО НПП „Ермак”, 2014. – 638 с.
26. *Райзберг Б.А.* Диссертация и научная степень. Пособие для соискателей / Б.А.Райзберг. –4-е изд., доп. – М.: ИНФРА-М, 2015. –416 с.
27. *Романчиков В.І.* Основи наукових досліджень / В.І.Романчиков. – К.: КДТЕУ, 2017. – 243 с.
28. *Селье Г.* От мечты к открытию: Как стать ученым:/ Г.Селье: пер с англ./ Общ. ред. М.Н. Кондрашовой и И.С. Хорола; Послесл. М.Г. Ярошевского и И.С. Хорола. – М.: Прогресс, 2014. –368 с.
29. *Сидоренко В.К., Дмитренко П.В.* Основи наукових досліджень / В.К.Сидоренко, П.В. Дмитренко. – К.: РНКЦ „РІНІТ”, 2018. –259 с.
30. *28. Стицнадель В.Н.* Основы системного анализа: Учебное пособие. – СПб.: „Изд. Дом „Бизнес-пресса”, 2013. – 326 с.
31. *Стёпин В.С.* Теоретическое знание / В.С.Стёпин. – М.: Прогресс-Традиция, 2015. – 744 с.
32. *Сурмин Ю.П.* Методология анализа ситуаций (Case Study Method) / Ю.П.Сурмін. – К.: Центр инновации и развития, 2013.- 94 с.
33. *Сурмин Ю.П.* Методология и методы социологических исследований / Ю.П.Сурмин, Н.В.Туленков. – К.: МАУП, 2018. –304 с.
34. *Сурмин Ю.П.* Социальный эксперимент: очерки методологии / Ю.П.Сурмин. – К.: „Вища школа”, 2012. – 222 с.
35. *Сурмин Ю.П.* Социология: методология и концептуалистика современных исследований/ Ю.П.Сурмин, И.П. Бидзюра. – К.: "Освіта України", 2012. – 556 с.
36. *Сурмин Ю.П.* Теория систем и системный анализ: Учеб. Пособие / Ю.П.Сурмин. – К.: МАУП, 2013. – 368 с.
37. *Сурмин Ю.П.* Учебник для ученого. Методология и логика научного исследования: учебник/ Ю.П.Сурмин, И.П. Бидзюра. – К.: ДП "Прінт сервіс", 2014. –848 с.
38. *Сурмін Ю.П.* Аналітична діяльність: Посібник для аналітика неприбуткової організації / Ю.П.Сурмін. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2012. – 96 с.
39. *Сурмін Ю.П.* Кейс-стаді: архітектура і можливості / Ю.П.Сурмін. –К.: Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2012. –336 с.
40. *Сурмін Ю.П.* Майстерня вченого: Підручник для науковця / Ю.П.Сурмін. – К.: Навчально-методичний центр „Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні”, 2016. – 302 с.

41. Сурмін Ю.П.Методологія галузі науки "Державне управління": монографія / Ю.П.Сурмін. – К.:НАДУ, 2012. –372 с.
42. Сурмін Ю.П.Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб / Ю.П.Сурмін. –К.: НАДУ, 2018. –184 с.
43. Сурмін Ю.П. Технологии творчества в научном мышлении / Ю.П.Сурмін. //Социальные технологи (международный межвузовский сборник научных работ). – Вып. 29. Киев- Москва- Одесса- Запорожье. – 2016. –С. 335-349.
44. Сурмін Ю.П.Створення кейса: Практичні поради / Ю.П. Сурмін, А.І.Сидоренко – К.: Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2012. –48 с.
45. Ушаков Е.В. Введение в философию и методологию науки: Учебник / Е.В. Ушаков. – М.: Издательство "Экзамен", 2015. – 528 с.
46. Фаренік С.А. Логіка і методологія наукового дослідження: наук.-метод посіб./ С.А.Фаренік – К.: Вид-во УАДУ, 2012. –340 с.
47. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навч. посіб./ Г.С.Цехмістрова. – Київ: Видавничий Дім „Слово”, 2013. – 240 с.
48. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / В.М.Шейко, Н.М.Кушнарченко. – К.: Знання-Прес, 2012. – 295 с.
49. Энгельс Ф.Диалектика природы / Ф. Энгельс //Маркс К., Энгельс Ф. Избранные сочинения. Т. 5. –С. 371-628.

Додаткова

50. Алдер Г.Техника развития интеллекта / Г.Алдер. – СПб.: 2012. –192 с.
51. Андреев Г.И.Основы научной работы и оформление результатов научной деятельности: Учеб. Пособие / Г.И.Андреев, С.А.Смирнов, В.А.Тихомиров. – М.: Финансы и статистика, 2014. –272 с.
52. Афанасьев В.Г. Социальная информация и управление обществом. –Изд. 2-е / В.Г.Афанасьев. –М.: Книжный дом "ЛИБЕРКОМ", 2013. –408 с.
53. Гапоненко А.Л. Управление знаниями. Как превратить знания в капитал /А.Л.Гапоненко, Т.М.Орлова. – М.:Эксмо, 2018. –400 с.
54. Де Боно Эдвард .Латеральное мышление / Эдвард де Боно. –СПб.: Питер Паблишинг, 2011. –320 с.
55. Добренюков В.И. Методы социологического исследования: Учебник / В.И.Добренюков, А.И. Кравченко – М.: ИНФРА-М, 2016. – 768 с.
56. Ильин В.В. Теория познания: Введение. Общие проблемы / В.В.Ильин. Изд.2-е, испр. – М.: Книжный дом "ЛИБЕРКОМ", 2014. –168 с.
57. Майданов А.С. Методология научного творчества / А.С. Майданов. – М.: Издательство ЛКИ, 2018. –512 с.
58. Малицкий Б.А. Социальный капитал науки / Б.А.Малицкий. – К.: Феникс, 2013. –80 с.

59. *Новожилов Э.Д.* Научное исследование (логика, методология, эксперимент): Монография / Э.Д. Новожилов. – М.: Издательство "Физико-математической литературы", 2015. –363 с.
60. *Ривкин С.* Мудрая идея. Трансформация ваших идей в успешные инновации / С. Ривкин, Ф.Сейтель / Под ред. Ю.Н. Каптуревского. – СПб.: Питер, 2013. –240 с.
61. *Сондерс Марк.* Методы проведения экономических исследований/ Марк Сондерс, Филип Льюис, Эйдриен Торнхилл; [пер с англ.]. – 3-е изд. – М.: Эксмо, 2016. –640 с.
62. *Сурмін Ю.П.* Модернізація управління науковим знанням в Україні як передумова розбудови суспільства знань / Ю.П.Сурмін. // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. – № 3. –2013. – С.98-105.
63. *Щедровицкий Г.П.* Философия. Наука. Методология. / Редакторы-составители А.А. Пископель, В.Р. Рокитянский, Л.П.Щедровицкий. – М.: ШК. Культ. Политики. –2014. – 656 с.
64. *Ядов В.А.* Социологическое исследование: методология, программа, методы/ В.А.Ядов. – Самара: Издательство "Самарский университет", 2011. – 331 с.
65. *Ядов В.А.* Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности / В.А.Ядов. – М.: "Добросвет", 2018. – 596 с.
66. *Янг Ейон* Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики. Практичний посібник для радників з державної політики у Центральної та Східної Європі / Ейон Янг, Ліза Куїнн / Пер. с англ. С. Соколік. Наук. ред. пер. О. Кілієвич. – К.: „К.І.С”, 2013. – 120 с.